

Aldebrő 275 éves

Tisztelt aldebrői lakosok, elszármazottak, barátaink, ismerőseink!

Kedves Olvasó!

Községünk életében a 2018-as év egy kicsit különlegesebb, mint az előző, mert ebben az évben ünnepeljük településünk alapításának 275. évfordulóját.

Ebből az alkalomból emlékezzünk vissza egy pillanatra a kezdetekre, Grassalkovich Antal 1743. április 24-én adta ki jogbiztosító levelét a községnek Al Döbrő néven. Ebből a hivatalos dokumentumból tűnt ki, hogy az újonnan alapítandó falu németajkú, akiknek lakói a biztosítólevél kiadása előtt költöztek ide. Ma a községben az önkormányzat mellett Német Nemzetiségi Önkormányzat is működik, mely hivatott megjeleníteni a történeti és eszmei hovatartozás fennmaradását. A két önkormányzat jó együttműködése lakóink identitását, a falu javát szolgálja.

A teljesség igénye nélkül büszkék lehetünk egyedi kincseinkre, mint a Hagyományok -Ízek-Régiók (Hír) védjegyes fojtott és derelye ételeinkre, az épített és tárgyasult értékű templomra, Népházra, Gazdaházra, bortrezorra, a Történelmi emlékparkra és az egyházi jelentőségű szobrainkra, melyek joggal foglalnak helyet a helyi értéktárban, gazdagítva és tovább őrizve ezzel az elődeink hagyatékát.

Nekünk, az itt élőknek azon kell munkálkodnunk, hogy a régmúlt idők értékeit megóvjuk, átörökökítsük, tovább gazdagítsuk az utókor számára.

Gondoljunk csak vissza Rác Pál hagyatékára, a hárslevelű szőlőfajta filoxéra - vész utáni újbóli telepítésére. Neki köszönhetjük azt az elismertséget,

melyet a Debrői Hárslevelű az országhatárokon túl is kapott.

Érezzük, van bőven tennivaló a falu tovább éléséért, a fiatalok megmaradásáért, a most élők mindennapi komfortos életéért, a közösségi élet morális fejlődéséért.

Azon munkálkodom képviselőtársaimmal, a lakosokkal, munkatársaimmal együtt, hogy településünket még szebbé, jobbá tegyük Assisi Ferenc gondolatai mentén:

„Előbb csináld azt, ami szükséges, utána azt, ami lehetséges, és máris azt fogod csinálni, ami lehetetlen.”

Köszönöm a település fejlődéséhez nyújtott mindennemű támogatást, az egyházközség, civil szervezeteink, helyi segítőink, barátaink, vállalkozóink és testvértelepüléseiknek bátorítását.

A hitet és elhivatottságot a legnagyobb örömet és beteljesedést abban lehet megtalálni, ha nem csupán önmagunknak élünk, hanem képesek vagyunk másoknak is szolgálni.

Hiszem, hogy a jobbító szándék, a pozitív elszántság, a kitartó hit legyőzi az akadályokat és együtt örülhetünk elnyert pályázatainknak, s közösen munkálkodhatunk a még előttünk álló feladatokon.

Aldebrő az a hely, ahol jó élni, jót lehet enni, finom bort lehet kóstolni s kellemesen ki lehet kapcsolódni.

Kívánom, hogy az évforduló alkalmából és évenként rendezett programjaink legyenek a falu lakosságának és vendégeinknek közös ünnepe.

Wingendorf János
polgármester

Jó magyarok lettünk

A történelem az élet tanítómestere - mondta Hérodotosz, a történetírás atyja. Tanulni kell a múlt hibáiból, hogy elkerüljük azokat, de a szép és okos dolgokat tovább kell vinni. Az a nép, nemzet, amely nem ismeri a múltját, annak nem is lehet jövőképe és nem tud tájékozódni a jelenben sem. Ismerjük hát meg múltunkat - persze nem a teljesség igényével -, ezért végezzünk egy röpke időutazást a múlt gyökereihez.

Aldebrő a Mátra déli lankáin, az Alföld északi peremén, a Tarna folyó völgyében meghúzódó kis

település. A régészeti leletekből megállapíthatjuk, hogy a rézkortól napjainkig szinte folyamatosan lakott. Ez a folytonosság a kedvező földrajzi adottságnak köszönhető. Ezek után azon nem lehet csodálkozni, hogy 1962-ben honfoglaláskori sírok feltárására került sor a mocsároson, a Vízmű helyén. Diákként magam is itt szorgoskodtam lapáttal és ecsettel a kezemben. Az itt kapott élményeket, amelyben részesültem, a mai napig őrzöm.

A felkelő nap minden reggel meleg sugaraival köszönti az itt élő embereket, akik a történelem számtalan viharának tanúi.

Az idő kerekét képzeletben forgassuk vissza 1514-re. Ekkor Bakócz Tamás esztergomi érsek a

törökök elleni küzdelemre összehívta a paraszti kereszties seregeket. A háború beszüntetésére és a korábbi kizsákmányolás miatt a jobbágyi seregek saját nemességük ellen fordultak. A felkelés vezére Dózsa György, az Eger és környéki hadak vezetője pedig Márton pap volt, aki a kezdeti sikerek után a nemesi túlerővel szemben a debrői csatában súlyos vereséget szenvedett. E csatával vonult be Debrő a történelem forgatagába.

Az 1552-es évet sem írjuk be csupa nagybetűvel a helyi krónikába. A török hadak, akik Eger ellen fordultak, az útjukba eső debrői várat - amely már a Dózsa György paraszti háborúban komoly sérüléseket szenvedett - megsemmisítették. Közismert tény, hogy a törökök 1552-ben nem tudták Dobó István várát elfoglalni. A második ostrom alkalmával, melyet III. Mehmed oszmán szultán 1596-ban vezetett, győzelemmel végződött. Eger elesett. Ez a győzelem 91 évi török sanyargatás színterévé tette Eger és a környékbéli települések életét. Aszszonyainkat, fiainkat rabszíjra fűzve hurcolták el. Az itt maradt lakosok életét pedig sarc adók kivetésével nyomorították meg. Nem csoda, hogy falvaink elnéptelenedtek, az emberek elmenekültek a török rabiga elől. Hazánk 150 éves török megszállásának 1687-ben vetettek véget a császári seregek segítségével.

Az elnéptelenedett falvakba szép lassan kezdett visszaszivárogni az élet. A jobbágyság visszafoglalja a magára hagyott területeket, ahol komoly munkaerőhiánnyal kellett szembenézni a földesuraknak a török hódoltság által elszenvedett károk miatt. A megműveletlen, ugar földek látványa nem a gyarapodás, felemelkedés szimbóluma volt. Több mint 50 évnek kellett elteltelnie ahhoz, hogy Grassalkovich Antal és Mária Terézia közreműködésével 1743-ban német telepéseket kedvező feltételek biztosításával a lerombolt vár tövébe csábítsanak. Ezzel a település életében egy új fejezet kezdődött. Grassalkovich nevéhez fűződik Debrő kettéválása. A történelemben ez idáig Debrő néven volt ismert a település. Az altemplom környezetében fejlődött ki Feldebrő, a vár tövében pedig Aldebrő. Megjegyzem földrajzilag is ez a helyénvaló.

Az új telepések nagy munkabírássukról hamar ismertté váltak, ezért a megbecsülés sem váratott sokáig. Törvénytisztelő, jó magyarokká lettek. Ezt a megállapítást mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az 1848-as szabadságharcban tevékenyen kivették részüket az itt élők. A harcok a Tarna völgyében Siroktól Kálíg húzódtak. Településünk így került ismét a történelem viharába. A szabadságharc elbukott. Haynau rémuralmát követően 1867-ben került sor az osztrák-magyar kiegyezésre. Ezt a kor-

szakot a békés, boldog idők korának nevezik. Ennek az idillikus korszaknak az 1914-es nagy háború vetett véget. A háború végkimenetelét ismerjük. Albebrőn 57 fiatal, ifjú honvéd áldozta életét a nagyhatalmak oltárán. Magyarország elveszítette területének 2/3-át a lakosság 1/3-val. Olyan sebeket ütött a trianoni diktátum a magyar emberek lelkében, amely a mai napig nem gyógyult be.

A baj bajt szül! Kun Béla „dicsőséges tanácsköztársasága” sem öregbítette hírnevünket a világban. A gondviselésnek hála, ez a vörös diktatúra 119 nap után a múlt posványába süllyedt.

A sérült magyar lélek a II. Világháborútól remélte, hogy az igazságtalan trianoni diktátumot felülvizsgálva a jogtalanul elcsatolt területeket visszakapja az ország. Ez idő tájt minden magyar szív egyszerre dobbant és egyformán imádkozott:

*„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Ámen”*

Nem így lett. Ezért az illúzióért Aldebrő lakossága is nagy árat fizetett. 50 helyi ifjú vitéz vértől ázott az orosz sztyeppék földjére. Hősök Ők, akik életüket adták a hazáért és nem nyugodhatnak hazai földben. 2013-ban a Donnál elesett magyar katonák újratemetésére került sor. Ezen az ökumenikus szertartáson részt vett Dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter kíséretében fiam ifj. Herman István a miniszter közvetlen munkatársaként. Így történhetett meg, hogy a kertünkől összegyűjtött magyar földet tudott vinni magával. A szertartás egy adott pillanatában a katonák földi maradványaira magyar földet szórt. Ha már magyar földben nem nyugodhatnak, nyugodjanak magyar földdel. Ettől a látványtól az orosz tábornokok tekintete is párás lett. Így került az aldebrői föld a messzi idegenbe.

A II. Világháború is sok szenvedéssel és áldozatokkal véget ért. Mi jött ezután? Egy bolsevik típusú diktatúra, ahol trianon említése is bűn volt, szitokszónak számított. Ezt is túléltek! Vagyonaink elvesztésével, lelkünk sorvadásával. Édesapám, aki megjárta az 56-os Tököl és Kistarcsa poklait nem élte meg a rendszerváltást. Lelke mélyen reménykedett, de nem hitte, hogy az orosz katonák belátható időn belül elhagyják hazánk földjét.

A rendszerváltás óta eltelt 27 év. Ez idő alatt nagy változások színtere lett Magyarország, melyben érdeksérelmek és fájdalmak keletkeztek. Remélem, senki sem gondolja, hogy 50 év erkölcsi és anyagi rombolását egy varázsütéssel bárki is megoldja! 50 év alatt tették tönkre az országot, 50 év

kell ahhoz is, hogy egy új értékrenden alapuló társadalom fejlődjön ki. Ebből eltelt 27 év! Hálás vagyok a sorsnak, hogy ebben az alkotó folyamatban, mint Aldebrő szülöttje a nemzet házában - a magyar Parlamentben -, mint e térség választott képviselője részt vehettem. Megszavazhattam az új alkotmányt, melyben az elcsatolt határon túli magyarok állampolgársága és szavazati joga megnyugtató módon rendeződött. Büszke vagyok arra, hogy Aldebrő lakosait képviselhettem a parlamentben. Jóleső érzés volt, és ma is az kimondani, hogy aldebrői vagyok. Nagyra becsülöm ezeket a szorgos, dolgos, becsületes embereket, ahol mindig is az alkotó, cselekvő munkavégzés volt a mérce.

Ez évben ünnepli Aldebrő fennállásának 275-ik évét. Ezt az eltelt időt próbáltam egy csokorba kötni. Rávilágítani arra, hogy ezen eltelt idő alatt, milyen küzdelmekkel terhelt éveket kellett megélni,

leküzdeni azoknak, akik új otthonot, hazát keresve ide letelepedtek. Nagy a mi felelősségünk. Nekünk, később utódoknak a kitaposott úton kell továbbhaladnunk, öregbíteni őseink jó hírnevét. Ez a mi dolgunk, ez a mi kötelességünk. Meggyőződésem, hogy a most felavatásra váró szoborpark jó iránytű lesz a jövőbeni tájékozódáshoz.

Adja Isten, hogy így legyen!

Herman István

Sagyebó István Polgármester bemutatja Kend testvértelepülésünket

Szeretettel és tisztelettel köszöntöm Aldebrő minden kedves lakóját településük alapításának 275. évfordulója alkalmából. Kend testvértelepülés lakói nevében teszem mindezt, hiszen nagy örömeinkre szolgál, hogy testvértelepülési kapcsolatot ápolhatunk immár 26 éve. Az anyaországgal való ilyen jellegű kapcsolattartás igencsak fontos számunkra. Megerősít nemzeti identitástudatunkban, amely nélkülözhetetlen a mindennapi harcunk megvívásában.

Ezen kapcsolat létrehozásán sokat dolgozott gróf Mikó István és Tatár Mihály nagykendi lelkipásztor. Mindkét településen a szőlőtermesztés egyik fő foglalkozás, így ennek kapcsán találtak egymásra a települések.

A testvérkapcsolati megállapodás aláírására 1992. október 25.-én Aldebrőn került sor Farkas László aldebrői polgármester és Menyhárt István balavásári alpolgármester jelenlétében. Ezen megállapodást 2017. augusztus 4.-én Balavásáron Wingendorf János és Sagyebó István polgármester urak megerősítették. A megállapodás értelmében a települések lakói kölcsönösen látogatják egymást, az az utóbbi 4 évben rendszeressé vált. Több alkalommal voltunk a Debrői Hárslevelű Szüreti Napokon, de gondolom, hogy ti is jól éreztétek magatokat a Balavásári Borversenyen, a Községi Napokon. Az elmúlt évtizedekben igazi barátságok szövődtek. Sok közös kiránduláson vettünk részt: Korondon, Segesváron, Farkaslakán, Tordán, Fehéregyházán, ahol megkoszorúztuk Petőfi Sándor szobrát és

megtekintettük a Petőfi Múzeumot. Bízunk abban, hogy ez a felsorolás évente bővülni fog és életre szóló élményekkel gazdagodhatunk mindannyian.

Szeretném, ha egy rövid történeti összefoglalót olvasnátok Nagykend keletkezéséről, történetéről, érdekességeiről:

Nagykend (románul Chendu Mare, németül Kend, szászul Grußkänd) falu Maros megyében, Marosvásárhelytől 27 km-re délkeletre, a Nádas-patak bal partján. A Marosvásárhelyről Segesvárra vezető út mellett fekszik, közigazgatásilag Balavásárhoz tartozik, melytől 4 km-re délkeletre van.

Szomszédai: Balavásár, Kelementelke, Szentdemeter, Cikmántor és Egrestő. Kend két falu, Kiskend és Nagykend egyesüléséből keletkezett. A kisebb lélekszámú Kiskend, amelynek középkori neve Kendhida volt, a küküllői vámoshid közelében alakult ki. Ettől feljebb, a Nádas-patak irányában feküdt a nagyobb testvérfalu, Nagykend, amelyet a középkorban Felkendnek neveztek. A két falut egy kis patak választotta el egymástól. A két település lakói gyakran viszálykodtak egymással. Ellentét merült fel a legelő, erdő, a Küküllőre vezető út és sok más miatt is. Ritka volt hajdan a két falu ifjainak összeházasodása is. 1970-ben a két falut közigazgatásilag egyesítették, az új település neve Kend. A régi ellentétek elsimultak, de a két Kend egyházilag ma is független egymástól, van külön nagy- és kiskendi református egyházközség, saját lelkésszel.

A két Kend Kis-Küküllő vármegye része volt. A bécsi döntés után Maros-Torda vármegyéhez került. 1951-ben a Magyar Autonóm Tartomány Erdőszentgyörgy rajonjának lesz a községe Nagykend, amelyhez Kiskend és Szentdemeter is tartozott. 1968-ban a két Kend Maros megye része lesz. A kendi polgármesteri hivatalt megszüntették és a két falut Balavásár községhez csatolják. Kend lakossága eléri az 1500 főt. A lakosság túlnyomó része magyar, de jelentős a romák száma is. A falu lakóinak többsége református vallású. A Kend név először a XII. században fordul elő a középkori forrásokban. A név eredetéről több magyarázat is van. A legvalószínűbb magyarázat szerint a név török eredetű: „Kün” a Napot jelenti, a Kende a Napot bíró vagy a Nap fia. A magyaroknál a honfoglalás előtt a gyula katonai vezető volt, a kende volt a valósi vezető. A település neve, Kendhida jelzi, hogy a telep a kende tulajdona volt. A középkorban főleg földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoztak. A föld a földesurak tulajdona volt, az igásállatok legtöbb esetben a jobbágyoké. Az első földbirtokos, akiről a történelmi dokumentumok megemlékeznek, a Szalók nemzetségből származó Simon bán volt. Simon bán a királytól adományokat kap a Küküllő mentén. Az adományok közé tartozott: Nagykend, Kiskend, Balavásár, Egrestő, Zsákod, Ádámos. Nagykendet és Kiskendet egyaránt 1325-ben említik először írásban. Simon bán 1325-ben készült végrendeletében felosztja birtokait hat fia között. Tamás nevű fia megkapta a kendhidai várat, Felkendet és Pipét. Simon bán részt vesz a Károly Róbert király elleni lázadásban. A családnak ellentéte volt az egyházzal (1329-ben megtagadják az egyházi tized fizetését) és a szászokkal is. A szászok a kiskendi hídvám miatt 1331-ben megrohanják a kiskendi ud-

varházat, és Tamást megölik. Tamástól származik a Kendi, Balátfi és Kendilonai család. A Kendi család utolsó tagja Kendi István, aki Bocskai Istvánnak kiváló vezére, Báthory Gábor kancellárja és Bethlen Gábor bizalmasa.

A Kendi család kihalása után a birtok gyakran cserél gazdát. 1632-ben Gáspár János és felesége, Bethlen Zsófia kezére kerül. 1650-ben Haller István szerzi meg a birtokot. Az utolsó nagybirtokos gróf Vay Ábrahám és felesége, Kozma Katalin (ez utóbbi 1918-ban halt meg).

A birtokos nemesek gyakran adományokkal segítették az egyházat. Az értékes adományok közül ma is a nagykendi egyház tulajdonában van egy 1660-ban nyomtatott Váradi Biblia, Kendeffy Mihályné Vajda Karolina ajándéka és egy 1498-ban adományozott asszonyok pohara, amelynek alapanyaga ezüst, helyenként arannyal fúttatva.

A lakóközösség először az unitárius, majd Báthori István korában a református vallást veszi fel. Nagykend első ismert lelkésze Betleni Jakab (1599-ben). Ekkor, 1599-ben létesült a nagykendi református iskola. A település családjainak életét az időjárás viszontagságai is nagyban befolyásolták. Ha az időjárás kedvező volt, a bőséges termés az élet fellendülését jelentette. A modern szőlőművelést a szászoktól tanulták meg az őseink. Napjainkban is szép szőlősterületekkel büszkélkednek a kendi boros gazdák.

Bízunk abban, hogy a továbbiakban is gyümölcsöző lesz az együttműködésünk. Tudom, hiszem, hogy annak a településnek, amelynek múltja van, annak jövője is lesz és az elmúlt közös 26 évünk feljogosít arra, hogy ebben bízunk!

Tisztelettel és baráti szeretettel,

Sagyebó István, polgármester

Tisztelt aldebrői polgárok! **Kedves Barátaim!**

Engem ért az a megtiszteltetés, hogy mint Dobóruszka község polgármestere köszöntsem a kedves olvasókat.

Engedjék meg, hogy röviden bemutassam Aldebrő község testvértelepülését, a kelet-szlovákai Dobóruszka községet. Községünk közvetlenül az ukrán határ mentén terül el, közel a magyar határhoz. A Szent Kereszt Felmagasztalása tiszteletére szentelt római katolikus templomunkat a Dobó család építtette 1500 körül. Itt temették el Dobó Istvánt, az egri várvédő kapitányt 1572-ben. Márvány reneszánsz szarkofágját fia készítette és helyezte el a szentélyben. A ma is itt látható síremlék oldallapjai eredetiek, a híres fedőlap viszont csak másolat. Azonban Dobó István maradványainak pontos helyét egészen a legutóbbi időkig nem ismerték, és a régészek csak 2008-ban, mintegy kétéves kutatás után tudták teljes biztonsággal azonosítani. Az egri hős ünnepélyes egyházi újratemetésére ennek eredményeként 2008. június 28-án került sor.

Hálás, de egyben felelősségteljes feladat polgármesternek lenni, szolgálni és segíteni községünk lakosait, az Ung-vidéki és bodrogi polgárokat. Beiktatásomtól kezdve egyik fő célom volt, hogy községünk lakosaiban erősítsem az összetartozást, újra életet vigyek a község monoton mindennapjaiba, fellendítsem a kulturális életet. Ezen indíttatásból élesztettük újjá Aldebrő községgel a testvér települési kapcsolatunkat. Nagy örömet jelent számomra, az egész önkormányzat és a lakosság számára is,

hogy Aldebrő településsel nagyon jó, igazi baráti alapokon fekvő testvér települési kapcsolatot ápolunk. Mindig boldogsággal tölt el minket, ha Aldebrő település képviselői és polgárai meglátogatnak minket a Dobó István Emléknapi keretén belül, ahová minden évben nagy szeretettel várjuk őket. Mi is nagy örömmel veszünk részt minden olyan rendezvényen, amelyre meghívást kapunk Aldebrőről. Úgy gondolom, Aldebrő község nem csak a történelmi, kulturális és természeti adottságai miatt közkedvelt település számunkra is, de az itt lakók vendégszeretete, kedvessége megőrzésképpen ezt a települést. Remélem, ez a pozitívum évek hosszú során megmarad még. Bízom benne, hogy a testvér települési kapcsolatunk a jövőben erősödni fog, mélyülni és reményeink szerint akár közös projekteken keresztül tudjuk majd fejleszteni településeinket.

Úgy gondolom, hogy minden község vezetője arra törekszik majd a jövőben is, hogy fejlesztésekkel esélyt és lehetőséget biztosítson a lakosoknak, biztonságos életkörülményt teremtsen, hogy nyugodt körülmények között nevelhessük gyerekeinket. A jövőben nagyobb hangsúlyt és figyelmet kell fordítanunk gyermekeinkre, hiszen a fiatal generáció kezében van régióink gazdasági-társadalmi sorsa. Mutassunk számukra a jövőben példát és utat, adjuk meg a lehetőséget a helyben való érvényesüléshez egy szebb jövő reményében.

Tiszta szívből kívánom Aldebrő község polgárai számára, hogy tetteiket mindig a józan ész vezérleje, ne hagyja el őket az egymás iránti szeretet és megbecsülés, legyenek embertársainkkal szemben türelmesek. Wingendorf János polgármester és az egész önkormányzat részére további sikeres munkát kívánok, ehhez pedig jó egészséget és kitartást.

Baráti üdvözléssel:

Lakatos Erika,
Dobóruszka község
polgármestere

„Minden értéknek legyen közössége”

2018. március 23-25. között „Érték- Közösség” címmel szakmai konferenciát rendezett Lakitelek Népfőiskolán az NMI Művelődési Intézet a települési értéktárak kialakításának eddigi tapasztalatairól, bemutatva a terület már kialakult Kárpát-hazai jó gyakorlatait.

A Nemzeti Művelődési Intézet egyik fő feladatának tekinti a magyarság kulturális sokszínűségének, gazdag hagyományainak minél szélesebb körben történő megismertetését, értékeink tudatosítását és átadását a következő generációk számára is, törekedve arra, hogy a magyarság értékeit, a helyben élők alkotásait, tudását, produkcióit a maguk eszközeivel segítsék országosan is ismertté és elismertté tenni.

A konferencián a 19 magyarországi megyemellett 4 határon túli régió – Felvidék, Kárpátalja, Erdély és Délvidék – vett részt.

Aldebrő Heves megyét képviselte Tiszanána és Szihalom mellett ezen az országos szakmai eseményen. Az előkészületek során a Nemzeti Művelődési Intézet által kiküldött kérdőívet kellett kitöltenie minden településen működő, beajánlott Települési Értéktár Bizottságnak, ahol a szakmaiságot, a már elért eredményeket értékelték, majd választották ki, és kérték fel a bizottságok képviselőit a jó példa bemutatására, megosztására. Így jutottunk el a felkéréshez, ami nagy megtiszteltetés volt számunkra, hiszen ez szakmai elismerése értékörző munkánknak, értékmentő tevékenységünknek.

Pénteken zajlott az értékasztalok előkészítése, összeállítása, melyen bemutathattuk értékeink egy kis szeletét. Látható volt az Aldebrő története könyv, valamint fotók, szóró- és reklámanyagok a községről, az értékekről. Az aldebrői Csipkevarró Hagyományörző Egyesület gyönyörű munkáit is sokan megcsodálták és természetesen nem hiányozhatott nemzeti büszkeségünk, a Debrői Hárslevelű bor sem az asztalról, mely nagy sikert aratott.

Szombaton a konferenciát Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke nyitotta meg, aki felidézte a hungarikum törvény megalkotását megelőző időszak törekvéseit, amelyek elvezettek a törvény elfogadásához. Závogyán Magdolna, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős helyettes államtitkára, valamint Kárpáti Árpád, az NMI Művelődési Intézet ügyvezető igazgatója is köszöntötte a jelenlevőket. Ezután Szakáli István Loránd agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős helyettes államtitkár, valamint dr. Horváth Zsolt, a Hungarikum Bizottság értéktárak kialakításáért felelős koordinátora tartottak rövid előadást.

Ezt követően a felkért előadók bemutatkozásai következtek a jó példák, jó gyakorlatok szellemében. Megismerhettünk számos egyedi, különleges ötletet, lehetőséget a helyi értékek feltárásának folyamatáról, módjáról, láthattuk az értéktári munka jelentőségét, társadalmi és közösségteremtő szerepének fontosságát.

Este az értékasztalok megtekintése mellett lehetőség volt további beszélgetésre, tapasztalatcserére, ismerkedésre, kapcsolatteremtésre.

Vasárnap következtek a tematikus műhelymunkák, ahol csoportokra bontva az értékgyűjtési tapasztalatokat oszthatták meg egymással a meghívottak. Aldebrő a *Nemzeti és nemzetiségi értékek – határon innen és túl* műhelymunkában volt felkért hozzászóló.

A konferencián való részvétel nagyon hasznos volt számomra, hiszen új ötletekkel, ismeretekkel, kapcsolattal, tapasztalattal lettem gazdagabb, melyek iránymutatók lehetnek a további értékfeltáró, kutató munka folyamán.

Borsche Kornélia
Aldebrői Települési Értéktár Bizottság tagja

Pályázatok: a lehetőségek tárháza

Aldebrő Község Önkormányzata az elmúlt három évben is élt a pályázati lehetőségekkel, hiszen minden egyes támogatott pályázat a község gazdasági, kulturális, szellemi fejlődésére szolgált.

2015. évben benyújtott pályázatok:

Pályázat címe	Elnyert támogatás
Műfüves pálya építése	2017-ben valósult meg
Aldebrői testvértelepülések találkozója	600.000 Ft
Tanyabusz	7.975.502 Ft
Összesen:	8.575.502 Ft

A **Testvér-települések találkozóján**, Aldebrőn fogadtuk kedves vendégeinket az erdélyi Nagykendről (Románia), valamint a felvidéki Dobóruszkáról (Szlovákia). A találkozók rendkívüli jelentőséggel bírnak a települések számára, hiszen nagyon fontos a határon túl élő honfitársaink megismerése, magyarságtudatuk megőrzé-

sének erősítése, az egymásra való odafigyelés, a hivatalos kapcsolatokon kívül az emberek, családok közötti kapcsolatok létrehozása, erősítése, megőrzése, barátságok, ismeretségek kialakítása, elmélyítése

A **Tanyabusz** pályázat keretében az Önkormányzat egy Renault Trafic 9 személyes kisbusz birtokába jutott. A kisbusz szállítja a rendezvényekre az idősebb korosztályt, az óvodásokat minden héten Bükkszékre uszodába és Feldebrőre logopédushoz viszi, az iskolásokat alkalmanként, igény szerint szállítja. Verpelétre 2 hetente jár, mely lehetőségnek a lakosság nagyon örül (gyógyszer kiváltása, pénzfelvétel stb.) Az Életfa Nyugdíjas Klub Vadvirág kórusát és az Edle Blumen táncscoportot fellépésekre szállítja.

2016-ban a következő pályázatokat nyújtotta be az Önkormányzat:

Pályázat címe	Elnyert támogatás
I. világháborúban elesettek emlékére készült emléktábla felújítása	228.346 Ft
'56-os emlékmű állítása, „Büszkeségpont” kialakítása Aldebrőn	1.108.756 Ft
Európai Mobilitási Hét	300.000 Ft
Sportpark létesítése Aldebrőn	Elbírálás alatt
Aldebrői testvér-települések II. találkozója	Forráshiány miatt nem támogatott
Kend értékei	Forráshiány miatt nem támogatott

I. világháborúban elesettek emlékére készült emléktábla felújítása

Összesen 57 aldebrői lakos halt meg a I. Világháborúban. Rájuk a helyi katolikus templom falán található emléktáblával emlékezik, a település lakossága. A közel kilencven éves emléktábla azonban magán viselte az idő vasfogát: a rajta szereplő nevek és az idézet megkoptak, csakúgy, mint a márványlap. A megvalósítás keretében sor került az emléktáblán lévő névsor és idézet újra vésésére, a betűsor festésére, a márványtábla újra fényezésére.

'56-os emlékmű állítása, „Büszkeségpont” kialakítása Aldebrőn

Aldebrő Község Önkormányzata történelmi emlékparkot, szoborparkot hozott létre, ahol faragott táblákkal és szobrokkal örökíti meg Aldebrő történetét és a magyar történelem sorsfordító pillanatait. Ennek egyik központi eleme lett az 1956-os forradalmat

és szabadságharcot valamint a kapcsolódó történelmi eseményeket felidéző, a hősöknek és az áldozatoknak méltó emléket állító faragott emlékmű.

Első alkalommal vettünk részt az **Európai Mobilitási Hét** programban. A sokszínű, több témát érintő, változatos programok szervezésével a célkitűzéseket igyekeztünk megvalósítani. A visszajelzések azt mutatják, hogy ez teljes mértékben sikerült. A tanulók, pedagógusok, szülők pozitívan nyilatkoztak a megvalósult programokról. Szorgalmazták a hasonló pályázatokban való részvételt. A programok kiválasztásánál fő szempont volt, hogy a tanulókat más szemléletre neveljük. Az egészséges életmód, mozgás, táplálkozás nagyobb teret kapott ezen a héten az életükben. Bízunk benne, hogy minden tanévben hasonló, magas színvonalú rendezvényeket tudunk tartani. Példa értékű településünkön az a civil összefogás, amely háttérrel biztosít ehhez és az ilyen jellegű pályázatok megvalósításában.

2017-ben 12 db pályázatot nyújtott be az Önkormányzat, melyből 1 forráshiány miatt nem részesült támogatásban, 2 pedig jelenleg még elbírálás alatt áll.

Nyertes pályázatok:

Pályázat címe	Elnyert támogatás
Műfüves pálya építése	11.823.700 Ft (2015. évi érték)
25. jubileumi testvér-települési találkozó Kenden	500.000 Ft
Aldebrő értékei továbbélésére	400.000 Ft
Települési könyvtárak szakmai eszközfelkészítése, korszerűsítése	3.458.375 Ft
2017. évi Európai Mobilitási Hét	230.687 Ft
Tudás – Érték – Életminőség Élethosszig tartó Tanulás Aldebrőn	39.918.21 Ft
Aldebrő értékei - Testvér-települési programok és együttműködések	700.000 Ft
Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése	29 525 927 Ft
Belterületi csapadékvíz elvezetése Aldebrőn	116 973 210 Ft
Összesen:	202 888 800Ft

A **műfüves pálya** (14*26 m Grund) építése 2017-ben valósult meg. A pálya jobb feltételeket biztosítani elsősorban a labdarúgással foglalkozó gyerekek, fiatalok részére. A megfelelő körülmények egyben lehetővé teszik létszámuk növekedését is. A mindennapos testnevelésben elengedhetetlen, hogy többféle sportolási lehetőséghez jussanak a tanulók. A műfüves pálya egész évben lehetőséget nyújt ezen feladatok ellátásához, javítva a diákok testedzési szokásait. A pálya a szabadidő futball

feltételeit is javítja. Az új pálya lehetőséget biztosít regionális iskolabajnokságok valamint sportfoglalkozások, sportversenyek megrendezésére.

25. jubileumi testvér-települési találkozó Kenden

25 évvel ezelőtt Aldebrő és Nagykend önkormányzatainak vezetői megállapodást írtak alá, mely szerint, mint testvértelepülések megismerik egymás kultúráját, hagyományait és a településeken élőket. Az elmúlt negyedszázadban igazi barátságok szövődtek, rendszeresen látogatásokra került sor. 2017. augusztus 3-6. között egy 14 főből álló csoport látogatott Balavásárra, ahol ünnepélyes keretek között a kapcsolat megerősítésre került sor, melyet Sagyebó István polgármester (Balavásár, Nagykend) és Wingendorf János polgármester (Aldebrő) szentesítettek aláírásukkal.

Aldebrő, értékeit tekintve nagyon sokszínű, a község szempontjából meghatározó jelentőségű, a községhez való tartozást kifejező egyedi kulturális alkotásokkal, hagyománnyal, gasztronómiai, borászati, természeti és építészeti értékekkel rendelkezik. 017. szeptember 12-én a Népházban került sor az „**Aldebrő értékei továbbélésére**” című kiállítás megnyitójára, melynek célja községünk értékeinek bemutatása, megismertetése és népszerűsítése minél szélesebb körben. Büszkék vagyunk értékeinkre, melyek közül kiemelkedő nemzeti értékünk a Debrői Hárslevelű bor, mely már a Magyar Értéktárban is szerepel.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Európa legnagyobb közlekedéssel összefüggő környezetvédelmi kampányához csatlakozva szemléletformáláshoz kapcsolódó egyedi támogatási lehetőséget hirdetett meg vissza nem térítendő támogatás formájában, az **Európai Mobilitási Hét**, illetve Autómentes Nap megtartásához kapcsolódó tudás-élmény alapú programok, vetélkedők, versenyek szervezéséhez. Önkormányzatunk 2017-ben is csatlakozott a kampányhoz.

Elbírálás alatt álló pályázatok:

Pályázat címe	Támogatási igény
Aldebrői Népház korszerűsítése	19.787.354 Ft
Helyi termelői piac kialakítása Aldebrőn	50.000.000 Ft

„Értékek és emlékek Aldebrőn” című pályázat forráshiány miatt nem részesült támogatásban.

„Közösségi internet hozzáférési pontok fejlesztése, szolgáltatási portfóliójuk bővítése” elnevezésű, GINOP-3.3.1-16-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében megvalósításra kerülő

„**Digitális Jólét Program Pontok fejlesztése**” című

benyújtott pályázatunk **nyertes minősítésű** lett.

A pályázat célja a közösségi internet hozzáférési helyek infrastruktúrájának fejlesztése, a korszerű infokommunikációs technológiai (IKT) eszköz állománnyal és felkészült szakemberekkel bíró pontokon keresztül pedig az állampolgárok ösztönzése az IKT eszközök használatára, ezáltal a digitális jártasság fejlesztése különös tekintettel a munkavállalási korú hátrányos helyzetű célcsoporttagok körében.

A közösségi internet hozzáférési helyek fejlesztésének alapvető célja, hogy a fejlesztések révén a pontok hozzájáruljanak a digitális alapkészségek fejlesztéséhez, a digitális készségekkel nem rendelkező magánszemélyek számára az informatikai eszközökhöz és az internethez hozzáférést biztosítson, továbbá, hogy az ehhez szükséges segítő szakértelem minden ponton rendelkezésre álljon.

2018-ban a Tisza-Tarna-Rima-Mente Fejlesztésért Közhasznú Egyesület által kiírt

„Az Akciócsoport településeinek környezettudatos fejlesztése, lakosaik életminőségének javítása” VP6-19.2.1.-86-4-17 jelű felhívás keretében *benyújtott, elbírálás alatt álló* pályázat:

Térfigyelő rendszer eszközeinek beszerzése Aldebrőn

Aldebrő Község Német Nemzetiségi Önkormányzata is szívesen nyújt be pályázatokat.

2016-ban benyújtott és megvalósult pályázatok:

Pályázat címe	Elnyert támogatás
Heves és Nógrád Megyei Német Nemzetiségi Nap	400.000 Ft
Aldebrői megemlékezés a malenkij robotra elhurcoltak emlékére	879.910 Ft
Összesen:	1.279.910 Ft

A **Heves és Nógrád Megyei Német Nemzetiségi Nap** első alkalommal került megrendezésre Aldebrő község Önkormányzata és a Német Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében 2016. április 23-án, Aldebrőn. A kulturális esemény 2 megye részvételével valósult meg, hiszen nagyon fontos új hagyományörző közösségek megismerése, bemutatása, kapcsolatok kialakítása és fenntartása. Heves megyéből meghívott Német Nemzetiségi Önkormányzatok: Kompolt, Kápolna, Kerecsend, valamint Nógrád megyéből Berkenye és Szendehely.

Aldebrői megemlékezés a malenkij robotra elhurcoltak emlékére

2017.február 13-án, az aldebrői Népházban került sor a *Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékére* tiszteletére megtartott megemlékezésre. Rendhagyó történelem óra keretében a diákok bevonásával ismerhettük meg a malenkij robotra elhurcolt magyarországi svábok tragédiáját. Külön fejezet szólt arról, hogy Aldebrő sváb lakói hogyan kerültek el a kitelepítést.

2017. évben benyújtott és megvalósult pályázatok:

Pályázat címe	Elnyert támogatás
Hagyományos sváb ételek fesztiválja	100.000 Ft
Sváb napközis tábor Aldebrőn	300.000 Ft

A Német Nemzetiségi Önkormányzat 2006-ban azzal a céllal alakult meg, hogy identitását megőrizve és erősítve, a német származású elődök hagyományait, kulturális örökségét ápolja és továbbvigye.

A 2017. június 24-én megtartott „**Hagyományos sváb ételek fesztiválja**” kiváló lehetőséget biztosított erre. Elsősorban a hagyományos szilvalekváros és túros töltelékes sült derelyét készítették, de kóstolhatták a vendégek a különféle ízesítésűeket is (pl. nutellás, birsalmás, vegyes gyümölcs ízű, stb.). A másik aldebrői specialitást, a fojtottat szintén megismerhették az ide látogató vendégek. Nagy sikere volt mindkét különlegességnek, hiszen sokan most először találkoztak sváb eredetű ételekkel.

Sváb napközis tábor Aldebrőn

A Német Nemzetiségi Önkormányzat fontosnak tartja a sváb, német hagyományok ápolását, támogatja a német nyelvtanulást az iskolában, valamint a nyelvvoktatás tanórán kívüli lehetőségét.

Idén először került megrendezésre a napközis tábor július 3 -7. között, amely kiváló lehetőséget biztosított arra, hogy a régi sváb hagyományokat, szokásokat játékos formában megismertessék az ifjabb generációval. A táborban 15 gyermek vett részt, akik naponta 2 nyelvi órán tanulhatták a német nyelvet. A foglalkozások után német

gyerekdalokat tanultak, illetve egyszerű nyelvi játékokat játszottak. A gyerekek megismerkedhettek a magyarországi németek néptáncaival is. A tábor első két napján elsősorban az alaplépésekkel ismerkedtek, majd folyamatosan haladva tanulták meg a táncokat. Lehetőség nyílt a

tánc mellett a kézügyesség fejlesztésére is. Különböző ékszereket és díszeket készíthettek a gyerekek.

2018-ban benyújtott nyertes pályázatok:

Pályázat címe	Elnyert támogatás
Hagyományos sváb ételek fesztiválja	300.000 Ft
Sváb napközis tábor Aldebrőn	300.000 Ft

„Társadalmi beilleszkedést elősegítő, értéktudatos és befogadó helyi társadalom megteremtése” VP6-19.2.1.-86-5-17 azonosító jelű felhívás keretében *benyújtott, elbírálás alatt álló* pályázat:

Hagyományörző német rendezvények Aldebrőn

Aldebrő Német Nemzetiségi Egyesült Aldebrő-Tófalú benyújtott pályázata:

Pályázat címe	Benyújtás éve	Elnyert támogatás
Nemzetiségi támogatások (Működési támogatás)	2016	300.000 Ft
Aldebrői értékgyűjtés az aldebrői és a testvértelepülések tanulói bevonásával	2016	1.827.340 Ft
Nemzetiségi támogatások (Működési támogatás)	2017	300.000 Ft

A **működési támogatás** összegét 2016- és 2017-ben is ingatlan üzemeltetésére, számítástechnikai eszközök beszerzésére, adminisztrációs költségekre, posta költségeire, kiküldetési és egyéb beszerzések, szolgáltatások kifizetésére fordítottuk.

Aldebrői értékgyűjtés az aldebrői és a testvértelepülések tanulói bevonásával

2016 márciusában aldebrőiek utaztak Nagykendre, Aldebrő erdélyi testvértelepülésére. Itt részt vettek a „Kend értékei” című rendezvénysorozaton, ahol megismerkedtek Nagykend értékeivel. Az Egyesület meghívta a nagykend gyerekeket, hogy vegyenek részt az Aldebrői Értékek című rendezvénysorozaton, így 2016 szeptemberében több fős csoport látogatott pár napra Aldebrőre. Részt vettek a Debrői Hárslevelű Szüreti Napon, látogatást tettek a Gazdaházban, ahol a helytörténeti és néprajzi kiállítás látható. Kirándulást tettek nemzeti emlékhelyünkre, az Egri Várba, ahol szakmai vezetéssel megtekintették az elmúlt évek fejlesztéseit. Októberben aldebrői iskolás gyerekek elutaztak Erdélybe, ahol megismerkedtek az ottani értékekkel, közös programok keretében a helyi iskolásokkal. Kipróbálták a csuhéfonást és kürtöskalácsot is készítettek, természetesen segítséggel, de nagy élvezettel és érdeklődéssel. Rajzverseny keretében a gyerekek lerajzolták, hogy számukra mi az érték a településükön.

2018-ban benyújtott nyertes pályázat:

Német Nemzetiségi Egyesület Aldebrő-Tófalú működési támogatása: 600 000 Ft

B.K.

Fafaragó táborok Aldebrőn

Egy hagyományteremtés kezdete

Az országot járva néhány településen találkozhatunk olyan lakóhely szépítő tevékenységgel, melyek a népi mesterségek eszközeivel próbálja élhetőbbé, vagy egyszerűen szebbé varázsolni a környezetet.

Jellemzően a fafaragások azok, amelyek látványosan képesek egy-egy község arculatát formálni. Ennek jó példája Kisgyőr, ez a borsodi község, melyet ma már „faragott falu”ként emlegetnek. Vagy Szank Bács-Kiskun megyéből, melyet számos fából faragott köztéri alkotás díszít.

Szankon a faragó táborok résztvevői a Heves megyei Népművészeti Egyesület mesterei más, helyi alkotókkal együtt. Az egyesületnek régi vágya volt, hogy szűkebb hazánkban, megyénkben is valami hasonlót tudjunk megvalósítani. Kapcsolatokat keresve jutottunk el a Heves megyei Kereskedelmi és Iparkamara kézműves tagozatához, illetve annak akkori vezetőjéhez Herman Istvánhoz. Több megbeszélés, egyeztetés után alakult ki, hogy Aldebrő lett az a település, ahol megvalósulhatnak a közös álmok. A Heves Megyei Népművészeti Egyesület mesterei megmutathatják tudásukat, a Kamara kiveszőben lévő, kézműves szakmákra hívhatja fel a figyelmet, Aldebrő pedig egy több éven át tartó alkotó folyamat végén megszépül.

A három szervezeti egység az elhatározását együttműködési szerződésben rögzítette, mely három éves időtartamban felvázolt egy nagyszabású tervet, az Aldebrői Történelmi Emlékpark létrehozására. A koncepció megszületett. A templomkertnek nevezett belterületen megépül egy faragott táblaképekből álló körút, mely Aldebrő történetét a magyar történelembe ágyazva mutatja be. A telken már állt egy kopjafa együttes, mely a betelepítés 250. évfordulójára készült. Ez a terület rendezvény térfunkcióját is betölti. Mind a funkció, mind az emlékmű megtartását fontosnak ítéltük. Ezért a tervet ennek megfelelően készítettem el. A terület pontos felmérése után készült egy tervezet, mely figyelembe vette a templomi körmenetek útvonalát, a falunapi rendezvé-

nyek hely igényét. Több esetben volt szerencsém községi ünnepeken részt venni, ezek tapasztalataiból alakult ki a végleges elrendezés.

Az első tábort komoly szervező tevékenység előzte meg. Elkészültek a részletes, méretezett rajzok. Megállapítottuk az anyagszükségletet, kitűztük a körút állomásainak helyét. Azonnal látszott, hogy a községben élő szakemberek milyen önzetlenül, segítőkészen állnak az Emlékpark ötletéhez és a megvalósításhoz. Az alapelgondolásunk része volt, hogy a falu sajátjának érezze az alkotásokat. Részfeladatokat, előkészítésekben vegyenek részt tevőlegesen, ki-ki a lehetősége és tehetsége szerint.

Így érkezett el az első tábor megnyitása 2016 júniusában. Országos visszhangot keltő nyitányra L. Simon László államtitkár jelenlétében került sor. Ezt követően az önkormányzat jóvoltából gulyásparti volt a Horgásztanyán, melyet a hirtelen jött zivatar sem tudott megzavarni.

A Horgásztanya a faragók szálláshelye, az alkotó folyamat területe lett. Sorra megérkeztek a mesterek, előkerültek a szerszámok, a rajzok. Hétfőtől hangos kopogással hasították a vésők a fát. Formálódtak a táblák, lassan kirajzolódtak a figurák. Életre keltek az álmok. Grassalkovich, vagy Mária Terézia arcát a gondos kezek finomították.

Az előkészített oszlopokból összeállt az első lábazat, rákerült a tető. A tervező megnyugodott, minden a helyén van. Stimmelnek a dolgok. A napok 10-12 óra faragással telnek. Az esték jó ízű beszélgetésekkel. Ez nemcsak a munka ideje, hanem a csapatépítésnek is. Egymást tanítva, egymástól tanulva telik az idő. Lefler László asztalos segítségével gyorsabban készülnek el az ácsolatok. Mindenki tudja a feladatát. Hét végére elkészül az emlékpark első hat állomása.

A lazúrral lekezelt alkotások megindulnak a templomkertbe. Itt Macz Péter lakatos mester hegeszti végső helyükre a lábakat. Az első ütem a betervezett hat állomással időben elkészült.

A szentmisét követő áldás után véget ért az első tábori évad.

A munka nem áll le, tovább folynak a tervezgetések. 2017-ben egy lényegesen nagyobb volumenű munka készül. El kell készíteni a körút összes állomását. Még tizenkettő újabb stáció. Duplája, mint az előző évben. Az önzetlen mesterek vállalják, hogy előre dolgoznak. Szabadidejüket áldozzák fel, hogy minden a tervezett időre kész legyen.

Eljön a nagy nap. Ismét összeáll a csapat. 2017 június 23-án Derelye fesztiválon nyitottuk meg a második faragó tábor kapuit. A Horgásztanya felújítva várta a mestereket.

A munka, az alkotás zavartalanul folyt. Mindenki a feladatra koncentrált. Pihenésképpen szerdán egy kis helyismeretei kirándulást terveztünk. Aldebrőn a templomot, és a Gazdaházat néztük meg, a Heves Megyei Népművészeti Egyesület érdeklődő tagjaival. A feldebrői altemplom megtekintése után, közös vacsora várta az egyesület tagjait és az aldebrői segítőinket.

A szorgalmas munka meghozta gyümölcsét. Szombaton délután az összes tábla a helyére került.

A faragásban részt vett, Balatoni Tibor, Barta Zsolt, Farkas József, Kiss István, Molnár János, Szabó József, Varga Csaba, Erdélyi László, Trajtmár Gyula és Czipó Tamás.

Az átadásra sokan összegyűltek. A tábor vezetője, Kiss István rendhagyó történelem óra keretében vezette végig a vendégeket az Aldebrői Történelmi Emlékpark állomásain.

Az átadás alkalmából az M1 tv helyszíni riportban számolt be az eseményről.

Aldebrő önkormányzata, a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és a Heves Megyei Népművészeti Egyesület összefogásából elkészült a megyében egyedülálló, és országosan is ritka faragott történelmi Emlékpark.

A munka 2018-ban folytatódik. Terveink szerint elkészül egy harangláb és egy szobor, amely a betelepülő legényt ábrázolja majd.

Eger 2018. március 07.

Kiss István fafaragó
népi iparművész
a Heves Megyei Népművészeti Egyesület
elnöke

Beszámoló a Gondozási Központ működéséről

A település önkormányzata a szociálisan rászorultak érdekében Gondozási Központot működtet, ami biztosítja:

- nappali ellátást,
- szociális étkeztetést,
- házi segítségnyújtást,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

Az ellátottak létszámának alakulása:

- nappali ellátás: 15 fő
- szociális étkeztetés: 19 fő
- házi segítségnyújtás: 5 fő
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: 19 fő

Az ellátottak egy része többféle ellátást is igényel.

2012. január elsejétől a Kál Tarna-menti Szociális Központ-hoz tartozunk.

A Szociális Központ Vezetőjétől minden szakmai segítséget megkapunk annak érdekében, hogy az ellátással kapcsolatban minden az előírásoknak megfelelően történjen.

2012. június 30-tól napi jelentési kötelezettség van az egyes ellátások igénybevételéről a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal felé, ez alapján számolják a normatívát.

Gondozási tevékenység:

A gondoskodás célja és feladata: az ellátást kérő egyén szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló ember testi, lelki és szociális állapota határozza meg.

A gondozók, vagyis a mi egyik legfontosabb tevékenységünk, hogy személyre szabott segítséget, tanácsot adjunk a rászorulóknak.

A tapasztalatok alapján a gondoskodást kérők egy része elsősorban a fizikai ellátást igényli.

Amennyiben a fizikai szükségletek kielégítése megtörtént, általában a gondozás többi eleme iránti igény is megjelenik, így válik összetetté a gondoskodás-gondozás tevékenysége.

Személyi feltételek.

A gondozói munkát 2 alkalmazott 8 órában látja el, valamint 1 fő közhasznú 4 órában.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás gondozást, illetve ügyeletet 24 órában 2 szakképzett alkalmazott látja el.

Tárgyi feltételek:

A működéshez szükséges berendezések és felszerelések biztosítottak.

2017 évben modern gáztűzhelyt és konyhabútort vásárolt az önkormányzat.

A Gondozási Központ minden téren megfelel az idők színvonalas ellátásához.

Az Idősek Klubja mindenki számára nyitott.

Különböző szűrések és vizsgálatok vannak, amelyek nemcsak a gondozottainkat érinti, hanem a község lakosságát is./általános szűrés, szemvizsgálat, hallásvizsgálat, stb./

Több alkalommal színházban voltunk, megtartjuk az ünnepeket, ami kikapcsolódást jelent a hétköznapi egyhangúságból./névnap, születésnap, karácsony, pótszilveszter, egyebek /

A nappali ellátást igénybevevők közül többen a nyugdíjasklubnak is a tagjai és így közös programokat is szervezünk, amelyekben mindig aktívan részt vesznek.

Az alaptevékenységen kívül a klubtagok és a gondozók állandó közreműködői a községi rendezvényeknek.

Az egyre növekvő kihívások az idősgondozás területén is fokozottabb odafigyelést és aktívabb cselekvést kívánnak.

Tervek a következő évekre:

- Az ellátottak létszámának növelése, az ellátásra szorulóknak megkeresése.
- Fontos és szükséges, hogy érdeklődésüknek megfelelő programot szervezzünk részükre, illetve közösen az idősokkal.
- Változatos programjainkkal a községben élőket is kimozdítani az otthonukból.
- A Gondozási Központra továbbra is a nyitottság a jellemző.
- A szomszédos települések klubjaival szorosabb kapcsolat kialakítása és műsoros délutánok szervezése.
- A házi segítségnyújtás fejlesztése is nagyon fontos feladat, mivel egyre több az olyan idős, aki segítségre szorul.

Az Aldebrői Községi Önkormányzat működése alatt tapasztalható, hogy egyik fontos feladatának tartja a településen élő idősokról való gondoskodást.

Támogatásuk és segítségük nélkül az alapellátás nem lenne működőképes.

Köszönöm a munkájukat, amit az idők érdekében végeztek.

Szabó Erzsébet
Gondozási Központ Vezető

ÉLETFÁ NYUGDÍJASKLUB: ALDEBRŐ

Beszámoló a 2017. évben végzett munkáról.

A klub 2017 évben a huszonkettedik évét kezdte meg és folytattuk az előző évekhez hasonlóan a programjainkat. A Heves Megyei Szövetségnek is tagjai vagyunk, ezáltal még több programon vehetünk részt. A tagok száma: 36 fő, akik minden hétfő délután találkoznak a Gondozási Központban. Tagsági díjat fizetnek, melynek összege: 300.- Ft/hó. A megyei szövetségnek is befizettük a tagsági díjat.

A „Generációnk” újságra 2 példányt fizettünk elő, amit a klubtagok szívesen olvasnak. A MOL-kártyát is megigényelték a klubtagok.

Rendezvényeink:

- pótszilveszter élőzenével, hajnalig.
- első félévi névnapok, és 50. házassági évforduló megünneplése
- dalostalálkozó megrendezése: kilenc kórus fellépésével
- Ismeretterjesztő és felvilágosító előadások szervezése a klubtagok érdeklődéseinek megfelelően.
- nyugdíjas torna.
- Hajdúszoboszlón 24 fő részére, 6 napos gyógykezeléssel egybekötött üdülés
- második féléves névnapok, és 65. házassági évforduló megünneplése.
- Karácsonyi ünnepség.

Kórustalálkozókon, valamint egyéb rendezvényeken vettünk részt:

- Nagyút: családi nap
- Demjén: A Vagányok megalakulásának 10. évfordulója.
- Tenk: Az Őszirozsa klub 20. évfordulóján és a Hanyi-kápolnánál tartott szentmisén valamint az esti Tarnai Kiss László műsoron.
- Kisköre: kórustalálkozó
- Kápolna: kórustalálkozó
- Eger: Kékibolya Honvéd Népdalkör megalakulásának 15. évfordulóján.
- Kompolt: kórustalálkozói

Községi rendezvények aktív közreműködői voltunk:

- Disznótor
- Borverseny

- A község alapításának ünnepe
Ennek keretében megválasztották a „Falu Nótafáját” klubtagunkat Tarnóczi Jánost, aki a Községi Emlékparkban „fehér akácot” ültetett. A Gazdaház kertjében pedig Lefler Imréné klubtagunkkal együtt ültették a „fehér akácot”.
- Derelyefesztivál
- Szüreti nap
- Idősek Világnapja

Megyei Szövetség által szervezett programokon is képviseltük a klubot:

- Eger: Zsuzsanna bál
- Heves: Kórustalálkozó
- Eger: Vers és prózamondó verseny: Bán Anna, Szabó Vilmosné
- Gyöngyös: Táncfesztivál, ahol csak nézőként voltunk jelen.
- Eger: 25 éves a „Heves Megyei Nyugdíjasok Szövetsége” az évforduló megünneplése. Az évkönyvben is bemutatkoztunk.
- Verpelét: Ki Mit Tud
- Eger: Színházi Előadás.

Rendezvényeinket megtisztelte a megye részéről: Bujdosóné: Marika elnökné, Marmoly György és Farkas Attila alelnök urak.

A községi vezetők: Wingendorf János polgármester úr, Gulyás Imre jegyző úr, képviselők, Juhász Józsefné, a német nemzetiségi önkormányzat elnökné.

A klub sikeres működéséhez köszönjük a megyei és a községi vezetők, a vállalkozók támogatását, amire a következő évben is számíthatunk.

Wingendorf János polgármester úr a nyugdíjasklub érdekében tett több éves támogatásért vehette át a „Nyugdíjasbarát Polgármester” oklevelet a Heves Megyei Nyugdíjasok Szövetségének Elnöknéjétől.

Ahhoz, hogy 2017 évben sikeres, színvonalas és sokrétű programokat tudtunk rendezni, illetve részt venni, kellett a klubtagok összefogása és lelkesedése is, mert e nélkül nem valósulhattak volna meg a kitűzött célok.

Szabó Erzsébet
klubvezető

Alma mater

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömeire és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa

szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.” (Szent-Györgyi Albert)

1973 óta működik községünkben általános iskola. A kezdeti időszakban két falu, Aldebrő és Tófalú diákjainak jelentette az általános iskolai tanulmányok elvégzésének helyszínét.

Napjainkban már Verpeléttől Kálig járnak hozzánk tanulók. Legfontosabb feladatainknak tekintjük a nyugodt légkör megteremtése melletti oktatáson túl diákjaink nevelését, felkészítését a mindennapi életre.

12 pedagógus, egy óraadó tanár, egy iskolatitkár, 2 technikai dolgozó biztosítja az oktatás-nevelés feltételeit. Szakos ellátottságunk közel 100%-os.

Kiemelten fontos célunk, hogy tanulóinkat felkészítsük a továbbtanulásra, megalapozva az ehhez szükséges kompetenciákat. Ennek érdekében középiskolára előkészítő foglalkozásokat szervezünk matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint angol nyelvből.

A továbbtanulási mutatók alapján elmondhatjuk, hogy munkánkat magas színvonalon végezzük, tanulóink a középfokú intézményekben megállják a helyüket. Az egri középiskolák szívesen fogadják az Aldebrőről érkező tanulókat.

Aktívan részt veszünk a területi és megyei szaktárgyi és egyéb versenyeken, ahol évről évre kiemelkedő eredményeket érünk el.

Szabadidős tevékenységeink színesek és széles körűek.

Kulturális elfoglaltságot biztosítanak a drámajáték szakkör és a színházlátogatások. Második idegen nyelvként német nyelv tanulására nyílik lehetőség felső tagozatban. A mindennapos testnevelést kiegészítve sport- és táncfoglalkozásokon vehetnek részt a mozgást szerető.

Évfolyamonként az osztályfőnökök vezetésével tanulmányi kirándulásokon ismerkedünk meg hazánk tájainak szépségével. Hat éve pályázunk az Erzsébet táborban való részvételre, amely minden évben sikeresen zárult és lehetőséget adott arra, hogy egy hetet eltölthessünk a Balaton partján: Csopakon, Zánkán és Fonyódligeten.

Minden évben hagyományos, visszatérő programjaink: a Debrői Hárslevelű Szüreti Nap, az idősek köszöntése, Mikulás, karácsonyi kézműves foglalkozások, karácsonyi ünnepi műsor, farsangi bál, jótékonyági bál,

húsvéti játszóház, gyereknap, Derelye fesztivál. Adventi gyertyagyújtáson, Aldebrőn, Mindenki Karácsonyán Tófaluban több alkalommal vettünk részt. Ezen foglalkozásokon túl nemzeti ünnepeinkről is megemlékezünk évről évre.

Aldebrő és Tófalú községek önkormányzatai, a Német Nemzetiségi Önkormányzat mindig számíthat tanulóink magas színvonalú műsoraira települési rendezvényein.

A települési önkormányzatok segítséget nyújtanak az iskolával kapcsolatos technikai feladatok elvégzésében. A Német Nemzetiségi Önkormányzat kirándulásokat, nyári tábort szervez, mikuláscsomagot ajándékoz a németül tanuló gyerekeknek.

Kiváló kapcsolatot ápolunk a helyi civil szervezetekkel: Aldebrőért Alapítvány, Tófalúért Alapítvány, Polgárőrség Aldebrő, Német Nemzetiségi Egyesület.

Az utóbbi évek sikeres pályázatainak köszönhetően iskolánk technikai felszereltsége gyarapodott. Számítógépek, digitális táblák, taneszközök, osztálytermek teljes bútorzatának beszerzésére került sor. Az EFOP 1.3.9-17 közel 75 milliós pályázata eszközbeszerzésre és szabadidős programok megvalósítására ad lehetőséget az idei és az elkövetkező évben.

Bízunk abban, hogy még éveken keresztül tanulhatnak diákjaink iskolánk falai között, s hogy belátja mindenki, hogy egy község legfőbb megtartó ereje az iskola, s mennyire igazak Reményik Sándor szavai: „Ne hagyjátok a templomot, A templomot s az iskolát!”

**„Jó iskolánk! még sok-sok ötven évet
Érj meg, virulj, légy fénylő, tiszta, nagy,
Köved közt lüktessen az ifju élet,
Ezer meleg szív, ezer büszke agy,
Nemes tanárok, sok nemes tanítvány
Hírét növeljék e tisztas falak” (Tóth Árpád)**

az iskola nevelőtestülete

Polgárőrség hírei

Aldebrő polgárőrsége immár 28 éve biztosítja a település biztonságát.

1990-ben az elsők között alakult meg és szinte minden „hadra fogható” férfiember kivette részét a feladatokból. Kezdetben két mellényen osztozott a 101 fős tagság, míg ma járőrautónk van kettő, egyéb felszereléseinket össze sem lehet számolni.

28 év hosszú idő, az idősebb alapítók egy része meghalt, egy része visszavonult, a fiatalabbak elköltöztek, jelentősen megváltozott a község lakóinak életmódja is. A termelészövetkezet megszűnése után a még helyben lakó fiatalok, középkorúak zömében a falun kívül találtak munkát, a megélhetésért folytatott küzdelmük mellett nincs idejük a köz szolgálatára.

2012-ben az akkor már idős tagjaink közül 21 fő alapító tagot obsitoltunk és önzetlen munkájuk elismeréseként az egyesület örökös tagjai sorába választottunk.

Így létszámunk 30 főre csökkent. A környező települések, sőt nagyobb létszámú városok, budapesti kerületek is 30 fő körüli létszámmal működnek.

A személyi állomány csökkenését technikai fejlesztésekkel pótoljuk.

Az országban, szinte minden településen hatvan-ezernél több polgárőr, több száz járőrautóval, motorke-rékpárral, robogóval, kerékpárral lát el szolgálatot, vesznek részt határvédelemben, mentési munkálatokban, egyéb feladatokban. A tanyavilágot, külterületeket a polgárőrség lovastagozatának több mint ezer lovasjárőre ellenőrzi. Jelentősen fejlődik a kutyás járőrök száma is.

A polgárőrség szorosan együttműködik a rendőrséggel, katasztrófavédelemmel, önkormányzati rendszettel, mezőőrökkel, vadőrökkel.

Aldebrő polgárőrsége az elmúlt évek alatt eredményesen végezte feladatait. Ebben nagy segítséget nyújtanak a mezőőrök, vadőrök, védjük a termőterületeket, biztosítjuk a község nyugalma, a rendezvények lebonyolítását.

Iskolakezdekéskor felügyeljük a nyári szünetből visszarázódó gyerekek balesetmentes közlekedését. Tá-

mogatjuk a Gondozási Központot az időskori aktivitás fenntartásában.

Aldebrő bűnügyi statisztikája kiemelkedően jó, közbiztonsági helyzete irigylésre méltó.

A polgárőrség, mezőőrség és rendőrség nagy erőfeszítéseket tesz a közeli településekről, vagy távolabbról érkező bűnelkövetők, trükkös tolvajok elriasztására.

A polgárőrség 24 órás készsége ellenőriz minden gyanús idegent, illegális kereskedőt, egyéb trükkökkel próbálkozót. Kiszorításukhoz minden lakos segítségére szükség van.

Ismeretleneket ne engedjenek be semmilyen ürüggyel, kéréssel, ajánlattal.

Ilyen esetben kérjenek segítséget a szomszédoktól, rokonoktól, rendőrségtől, polgárőrségtől.

A valódi ügyintézőknek, hivatalos személyeknek semmi kifogása nem lesz, ha a szomszéd is megérkezik. Ez a lehetőség csak azt zavarja, aki rosszban sántikál. És azt tényleg el is zavarja, mert már megy is könnyebb célpontok után.

A rokonok, szomszédok, hivatásos gondozók figyeljenek az egyedül élő, idős emberekre. Nézzék meg, hogy mennyire biztonságos a kert, a ház zárása. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megbízhatóan működik, érdemes fejleszteni az ellátottak körét.

Ne feledjük a szomszédok egymásért mozgalom (SZEM) előnyeit.

A leggyorsabb segítség a közvetlen szomszédoktól érkezik.

Összefogással, egymás riasztásával eredményesen léphetünk fel, bármilyen támadás ellen.

Minden polgárőr és lakos továbbra is járjon nyitott szemmel. figyelje a környezetünket, jegyezze fel a gyanús autók rendszámát, típusát, haladási irányát, figyelje meg a gyanús személyeket és jelentse az eseményt a polgárőrség, mezőőrség, önkormányzat felé, vagy közvetlenül az ingyenesen hívható 112-es segélyhívószámra.

Az idegenek szemmel tartása azt üzeni, hogy Aldebrő lakossága nem közömbös a bűnelkövetőkkel szemben, képes megvédeni magát.

Az önkormányzat támogatja az egyesület munkáját, két fős mezőőrséggel, új körzeti megbízott irodával, a kamerás megfigyelő rendszer jelentős fejlesztésével járul hozzá, hogy Aldebrő továbbra is a béke szigete legyen, az utolsó gyöngyszem a Tarna mentén.

A fiatalok is aktivizálódnak, 4 fővel bővült az egyesület és 2 fő felvétele kezdődött meg.

Ifjú polgárőrként 7 főt vettünk sorainkba.

Így 36 polgárőr, 7 ifjú polgárőr és 12 örökös tag alkotja az egyesületünket.

Lesz új generáció, akik átveszik a munkát.

Mi, polgárőrök, mezőőrök, rendőrök továbbra is vigyázunk a községre, de kérjük, hogy mindenki vigyázzon magára is, és ne feledkezzen meg a környezetéről sem.

Csak összefogással sikerülhet fenntartani a békés mindennapokat.

Aldebrő, 2018-03-08

Polgárőrség Aldebrő vezetősége

Szárnyat bontottak a JÓMADARAK Aldebrőn

Szeptember első napjaiban az új nyolcadikosok madárvédő csoportot alakítottak.

Az iskola örömmel vette a kezdeményezést, a természet iránti elkötelezettség, a szabadidő hasznos eltöltése és a felelősségérzet elmélyítésének újabb színtereként tekintve a csoportra. Az óvoda is lelkesen vett részt a téli etetésben. Az önkormányzat biztosítja a szükséges anyagi eszközöket, míg a helyi gazdák terménnyel segítették a téli etetést. A polgárőrség vállalta, hogy a téli szünetben ellenőrzi, feltölti az etetőket, így a leghidegebb napokon is bőséges asztal várta a madarakat. Az óvoda és az alsó tagozatosok ablakai elé telepített házikó formájú madár-

etetők sok örömet okoztak a gyerekeknek.

A téli etetés befejeződött, most következik a fészkelőhelyek, odúk kihelyezése, a fészkek anyagok biztosítása, madárfürdők létesítése. Az óvoda, a szülők bevonásával 10 madárodút készített, melyeket az udvarukon kihelyeztek, várják a leendő lakókat.

Megújult a horgásztavak környéke Aldebrőn

1. A nyári időt ígérő hosszú hétvége kimotozta az embereket a házaikból. Sokan választották a kirándulást, utazást, wellnesst, hogy feltöltődjenek a fárasztó hétköznapiak után. Aldebrőn társadalmi munkával köszöntötték a munka ünnepét. Az önkormányzat szervezésében a horgásztavak környékét tették rendbe. Horgászok, vadászok, mezőőrök, halőrök, vadőrök, polgárőrök, a német nemzetiség tagjai, a község lakói, gyerekek, fiatalok, idősebbek, mintegy hetvenen vettek részt a munkában.

2. A társadalmi munka szervezője, Wingendorf János polgármester elmondta, hogy az utóbbi évtizedekben nem volt ekkora szabású önkéntes megmozdulás és örömmel látja, hogy a lakosok ma is hajlandóak a köz érdekében áldozatot hozni.

Az önkormányzat nagy figyelmet fordít a horgásztavakra, mely Aldebrő Értéktárában is szerepel. Távlati tervekben egy szabadidő park kialakításában gondolkodnak, ehhez a környező területek felvásárlását kezdték meg. Kölcsönösségen alapuló jó viszonyt ápolnak a horgászegyesülettel és a vadászegyesülettel is, természetes, hogy segítenek a problémák megoldásában. A tó vízének megújítása lesz a következő lépés. A parton lévő nyárfák komoly mértékben szennyezik a vizet, a Tarna medermélyítése vízszint csökkenést okozott és az elmúlt évtizedek alatt jelentős az iszapodás is.

A tavaly felújított horgásztanyára nagy az érdeklődés, sokan bérelnek ki hétvégére családi és egyéb rendezvényekre. Nyári gyerek táborok, fafaragó táborok mellett a községbe érkező vendégek elszállásolását is lehetővé teszi a tanya. A bevezető út aszfaltozására már megnyert pályázat biztosít anyagi fedezetet. Ez a társadalmi munka ugyan a takarításról szólt, de ez alatt az elszáradt fű gereblyézését, az elburjánzott cserjék, fák rendbetételét kell érteni. „Klasszikus” szemét, eldobált üveg, papír, sörös doboz, pláne illegális szeméttlerakás Aldebrőre nem jellemző.

Itt környezettudatosok élnek az emberek,

védik a természetet, rendben tartják a környezetüket.

A most megszüpített horgásztavaknál erdei pihenőpadok, szalonasütő helyek várják a kapcsolódásra vágyó lakosokat, vendégeket.

3. Uzelman Zoltán alpolgármester gyerekként sokat játszott a tavak körül, később már horgászott is. Társadalmi munka régen volt, ez a mostani mutatja, hogy képesek az emberek megmozdulni egy jó ügyért. Fontosnak tartja a tavak megőrzését. Az önkormányzat szabadidőparkban gondolkodik, de a környező

területek tulajdonjogát kell előbb megszerezni. Sorolta el gyorsan, mert megérkezett a traktor és beállt követ lapátolni.

4. Birgenstok István önkormányzati képviselőt többen megállították, és mint vízügyi szakembert kérdezték a Tarna és a tavak vízháztartásáról, a vízszint emelés lehetséges megoldásairól.

5. Bódis Béla önkormányzati képviselő feleségével és gyerekeivel vett részt a munkákban.

6. A konyha körül több nő serénykedett. A dolgozók ellátása, kávé, üdítők kijuttatása a munkaterületekre, az ebédhez terítés sok szorgos kezét igényelt, köztük Juhász Józsefné a német nemzetiségi önkormányzat elnökét, Virág Katalinét és Balogh Irénét.

7. Pék Erika tagintézmény vezető az iskola számára fontosnak tartja a tavak környékét. Az osztályok egynapos kirándulásokat szerveznek ide, amit a gyerekek nagyon szeretnek. Sportversenyekkel, játékkal töltik el a szabadidőt, nemcsak a virtuális térben „léteznek”. Nyáron német nemzetiségi táborban a gyerekek német nyelvet és német táncokat tanultak, kézműves foglalkozásokon készítettek apró tárgyakat, ajándékokat szüleiknek.

A község erdélyi testvértelepüléséről érkező gyerekeket a felújított horgásztanyán szállásolhatták el. Nagyon örül, hogy ilyen sokan és ilyen lelkesen vesznek részt a község értékeinek megőrzésében. A következő társadalmi munkára a gyerekek bevonását is javasolja.

8. A horgászegyesület tagjai a környező településekről is eljöttek, köztük Goth József elnökségi tag.

Bilák József halór utánfutós traktorral érkezett és a bevezető út javításához szállította a követ. Szuromi Ferenc is rendszeresen jár a tavakhoz, így az útjavításban segédkezett.

Vele dolgoztak az új belépő tagok, Horváth Tibor és Spicmüller Tibor. Bízunk az őszi haltelepítés sikerében, ami biztosítja majd a 3-5 kg-os pontyokat, amúrokat. A Tarna medrének mélyítése okozta vízszint veszteséget vagy a Tarna egy szakaszának duzzasztásával, vagy a tómeder kotrásával pótolnák, de erre az egyesületnek nincs pénze. A tó partján álló nagy nyárfákat is felelősnek tartják a vízminőség romlásáért.

9. Ruszkai Kálmán 20 éve horgász a tavaknál. Nagyon szereti a helyet az egyszerűsége miatt. Nincsenek „kisajátított” részek, kiépített stégek, csak a tavak a maguk természetes közegében. Már az idősebb korosztályhoz tartozik, kevesebb időt tölt horgászással, mint szeretne. Régen is voltak társadalmi munkák, jó ötletnek tartja most is. Sokan eljöttek segíteni.

10. Aldebrői legkitartóbb horgászai Havasi József és Uzelman József is részt vettek a munkálatokban. Utóbbit elkísérte fiúunokája is, aki gyermekhorgászként már versenyt is nyert.

11. Három fiatalember, Pék László a Cseralja Vadásztársaság elnöke, Tóth Tamás gazdasági vezető és Vinkler Péter vendégvadász, puska helyett gereblyével fésülték át a terepet és gyűjtötték kazlakba az elszáradt növényzetet. A így felszabadított területen nekilódulhat a friss, ropogós fű, aminek majd a nyulak örvendeznek. Pék László elnök a társadalmi munka közösségépítő erejét, valamint a környezettudatos életmód fontosságát hangsúlyozta. A vadászegyesület tagjai nagy létszámban jelentek meg, többek között Bányay László korábbi elnök, Gyetvai Árpád korábbi vadászmeister is.

12. Márton Mihály vadászként, helyi lakosként, többszörös nagyapaként vett részt a munkában. A horgásztavak környékét jelentős értéknek tartja, melyet kötelességük megőrizni. Helyesli a társadalmi munka szervezését, kiemelve annak csapatépítő jellegét is. A falu legszebb térsége ez a rész, ahol gyerekként sokat játszott, majd folytatta a fiaival, akik most már az unokáit hozzák ki ide. A felújított horgásztanya első bérlője is a családja volt, születésnapi bulit rendeztek egy hétfőn.

Szerencsésnek tartja, hogy van egy félreeső hely, ahol a szomszédok zavarása nélkül lehet baráti összejöveteleket tartani.

13. Krizner Zsolt a polgárőr egyesület alelnöke Nemcsik György vadással dolgozott egy terület megtisztításán. Elmondták, hogy számukra nem meglepő a létszám, Aldebrő lakosaira mindig lehet számítani, akár árvízről, akár társadalmi munkáról, akár a közvagyon védelméről legyen szó.

14. Kakuk József falugazdát elkísérte a fia is. Egy jól megtermett huszonéves fiatal nagy segítséget jelent bármilyen feladatnál. A közmunkások önkéntes brigádjával bozótirtást végeztek.

15. Az ebédről Mészáros Lajos és neje gondoskodott. A menü csülökpörkölt főtt burgonyával, házi savanyú uborkával, almapaprikával. A Mészáros család évek óta nagy gyakorlattal, magas színvonalon készíti az ételeket a községi rendezvényeken. Aldebrő híres a vendégszeretetről. Derelye Fesztiválon, Szüreti Napokon a HIR védjeggyel rendelkező sült derelyével és aldebrői fojtottal kínálja az ideérkező vendégeket. A visszatérők közül sokan keresik a Mészáros család méltán híres csülökpörköltjét. A fiatalabb generáció is hosszútávon tervez Aldebrőn. Egyik fiuk rövidesen a nagyszülői házban kezdi önálló életét.

16. Jól vizsgázott a horgásztanya főépületéhez toldott fedett terasz. Az alatta ebédelő résztvevőket megvédte a hirtelen támadt záportól, az eső elverte a port, megáztatta a gereblyék szántotta talajt és kellő municiót adott a növényzet megújulásához.

Fükő László

TrachtTag **A népviselet napja** 2018. április 27.

A Magyarországi Német Kulturális és Információs Központ és Könyvtár /Zentrum/ negyedik alkalommal hirdette meg a népviselet napját.

Vegyünk fel egy kijelölt hétköznapon a német népviseletünk egy darabját, és tegyünk ünneppé egy átlagos pénteket! Idézzük meg őseink emlékét és mutassuk be örökségünket a mindennapokban. Erről szól a TrachtTag, immár negyedik éve.

A Zenrtum kezdeményezéséhez bárki és bármilyen csoport, közösség csatlakozhat.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat és Egyesület szervezésében immár második alkalommal csatlakoztunk közel harminc fővel ehhez a felhíváshoz. Változatos programokat is szerveztünk erre a napra, két borosgazda közreműködésével pincelátogatást tartottunk, valamint fotókat készítettünk a megnyitás előtt álló Susztermúzeumban.

Záró programként a horgásztanyán vacsorával, illetve tánccal búcsúztattuk a napot.

EDLE BLUMEN táncsoport

Az aldebrői Edle Blumen táncsoport Stadler Zsófia kezdeményezésére 2015-ben alakult a Debrői Hárslevelű Szüreti Napok szervezőiből. Tagjaink száma jelenleg 11 fő, de szeretettel várunk további lelkes, táncolni szerető jelentkezőket a csoportba.

Rendszeresen részt veszünk Aldebrő kulturális életében. A tánc mellett a rendezvények szervezésébe, lebonyolításába is aktívan bekapcsolódunk.

Számos meghívást kapunk falunapokra, községi programokra, nemzetiségi rendezvényekre Heves megyén belül és kívül is. Felleptünk - a teljesség igénye nélkül - Kápolnán, Szendehelyen, Kisnánán, Demjénben, Parádon, Kiskörén, Ikladon, Kerecsenden, Csernelyen, Ózdon, Egerben, Kompolton, Sirokban.

Csoportunk sikerrel szerepelt Aldebrő határon túli testvértelepülésein, Dobóruszán és Balavásáron is.

Egerben, a „VII. Országos Népek Tánca - Népek Zenéje” rendezvénysorozaton továbbjutottunk a középdöntőbe, sikeres szereplésünknek köszönhetően bekerültünk a döntőbe. Mind a középdöntő, mind a döntő helyszíne Harkány volt. A döntőben „Arany minősítést” szerez-

tünk, amely a csoport életében a mai napig is meghatározó élmény.

A következő hetekben Kerecsenden, Kompolton, Csobánkán, Sátán, Ikladon lépünk fel.

A koreográfiát kezdetben Nagy Zsolt, két éve Wingendorf Lilla készíti.

Köszönetünket szeretnénk kifejezni Aldebrő Község Önkormányzatának a Német Nemzetiségi Önkormányzatnak és a Német Nemzetiségi Egyesületnek erkölcsi és anyagi támogatásukért.

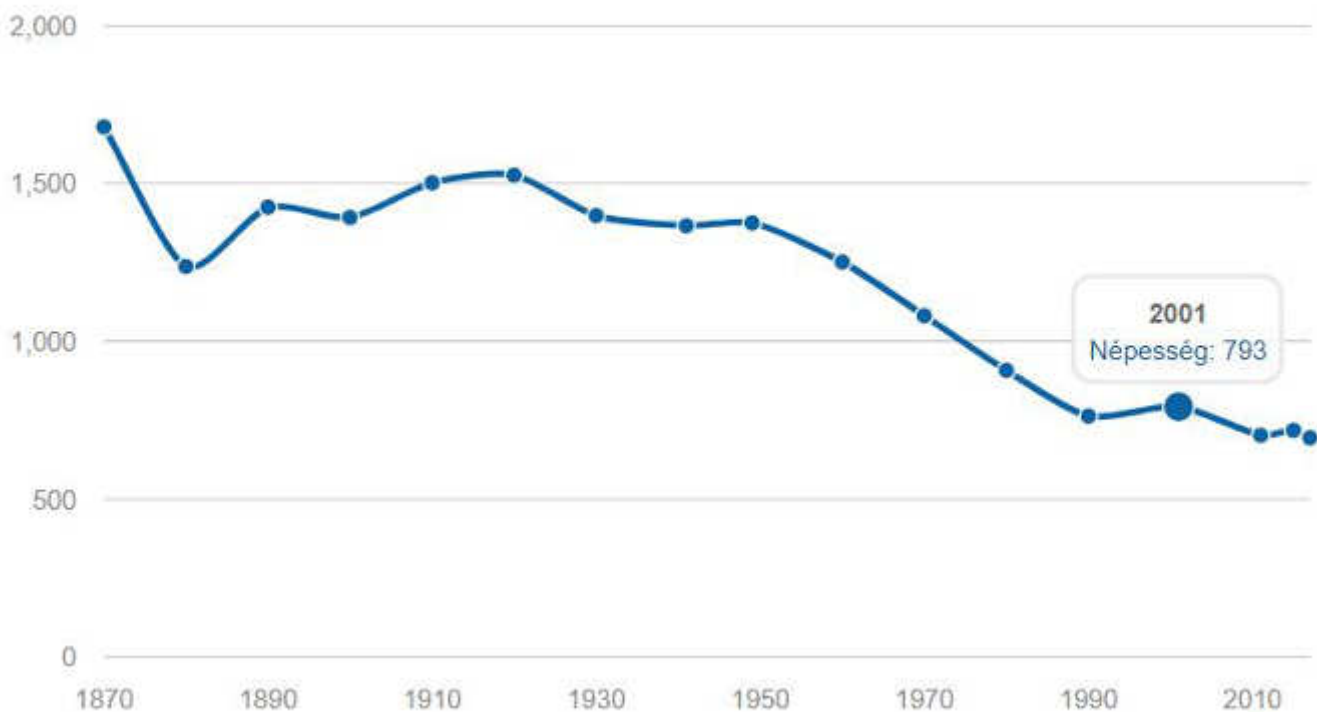
Nagy öröm számunkra, hogy településünket képviselhetjük és

Aldebrő jó hírét vihetjük országszerte és határon túl is.

Pék Erika

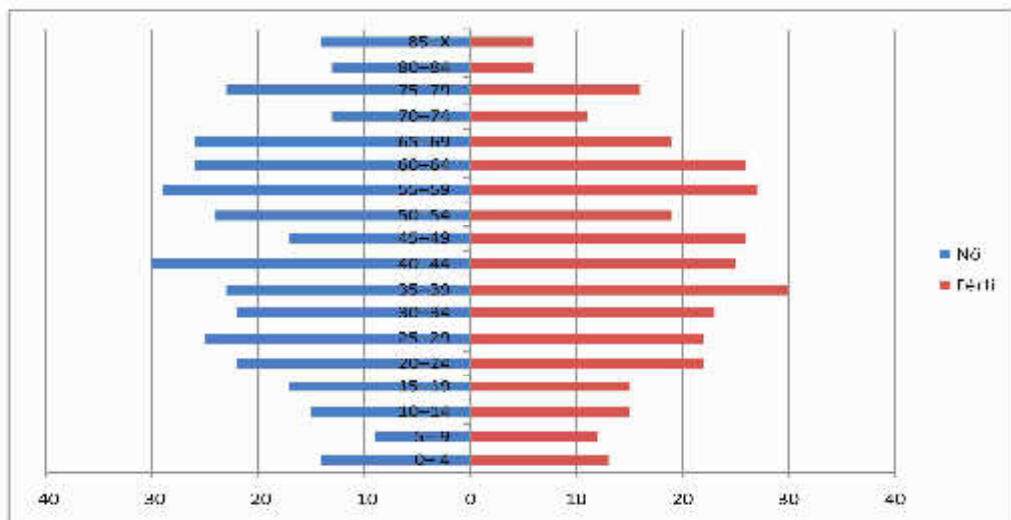
Aldebrő népességének alakulása 1870-től 2017 -ig (fő) ^[1] ^[2]

Aldebrő Község lakossága 2018. január 1-én

Kor	Nő	Férfi
0-4	14	13
5-9	9	10
10-14	15	15
15-19	17	15
20-24	22	22
25-29	25	22
30-34	22	23
35-39	23	30
40-44	30	25
45-49	17	26
50-54	24	19
55-59	29	27
60-64	26	26
65-69	26	19
70-74	13	11
75-79	23	16
80-84	13	6
85-X	14	0

Összesen: 362 fő nő 333 fő férfi

Kovács Szilvia ötletgazda, Karcag város alpolgármestere által létrehozott „A legszebb konyhakertek” – Magyarország legszebb konyhakertjei országos programhoz csatlakozva

Aldebrő község Önkormányzata
meghirdeti

„A legszebb konyhakertek”
programot

Várjuk minden konyhakerttel rendelkező kertművelő és közösség jelentkezését!

Jelentkezési határidő:

2018. június 15.

Jelentkezési lap kérhető és leadható:

Polgármesteri Hivatal Teleházban

Aldebrő, Arany János út 1 szám.

Nevezési kategóriák

Mini:	10-50 m ²	Zártkert 1.- Zöldség
Mini:	10-50 m ²	Zártkert 2.- Gyümölcsös
Normál:	50 m ² felett	Zártkert 3.- Vegyes / zöldség és gyümölcs /
Közösségi:	Csoportok, óvoda, iskola, szervezetek által megművelt kertek	

A kertek megtekintésére 2 alkalommal kerül sor előzetes egyeztetés alapján.

Eredményhirdetés: 2018.szeptember 27.

Aldebrő Község Önkormányzata

2018. évi programok

Ideje	Rendezvény	Helyszín
Június 23. (szombat)	Magyar Bor és Pezsgő Napja – Koccintás	Községi Emlékpark
Június 23.- július 01.	Derelye Fesztivál	
Június 24. (vasárnap)	Fafaragó tábor	
Június 24. (vasárnap)	Aldebrő község alapításának 275. évfordulója	Községi Emlékpark
Július 20.-22.	Debrői Gitárnapok	
Szeptember 8. vagy 15. (időpont változtatás jogát fenntartjuk)	Debrői Hárslevelű Szüreti Nap	Általános Iskola udvara
Október 1.	Idősek Világnapja	Népház
December 6.	Mikulás ünnepség	Általános Iskola
December 2.	Adventi gyertyagyújtás	Községi Emlékpark
December 23.	Borszentelés	Római Katolikus Templom

ALDEBRŐI KRÓNIKA

Kiadja: Aldebrő Község Önkormányzata

felelős kiadó: Wingendorf János polgármester

Az Aldebrői Krónikát összeállította: Varga Tibor

Készült: 500 példányban

Pap Nyomda Kft, Kompolt

Nytsz: B/PHF/9//He/91

